

Raportti mehiläisyhdyskuntien konttitalveutuksesta

Food Bank –hankkeen konttitalveutusprojektissa toimivat mehiläishoitaja Markku Mykkälä, koulutuspäällikkö Lauri Ruottinen Suomen Mehiläishoitajain Liitosta sekä projektipäällikkö Inkeri Portti (v:sta 2005 Jaana Väisänen).

Konttitalveutusprojektin tavoitteena oli testata, antaako optimaalisella talveutuksella saatu pesän voimakkuus ja talvitappioiden loppuminen tai ainakin vähentyminen varmuutta ja lisätuottoa niin, että talveutus säädyissä olosuhteissa olisi kannattavaa. Talvitappioita aiheuttavat kosteus, nälkä ja mehiläisyhdyskuntien heikkous.

Kokeilua varten hanke selvitti konttien osto/vuokraushinnat kolmelta eri yritykseltä. Tarjousten perusteella hanke vuokrasi Markku Mykkälältä kylmiökontin kuudeksi kuukaudeksi (Tarjousvertailu jäljempänä). Konttitalveutusta testattiin talvina 2004-2005 ja 2005-2006. Kontin olosuhteet järjestettiin tuuletuksen ja lämmönsäätimen avulla talveutuksen kannalta mahdollisemman optimaalisiksi. Kokeilussa käytettiin pääasiassa Mykkälän omia mehiläisyhdyskuntia.

Lämpötilaseurantaa varten käytössä oli 2 dataloggeria talveutustilassa ja 1 ulkona. Dataloggerit saatiin MTT:lta velotuksetta.

Syksyllä konttiin siirrettiin 78-80 mehiläispesää. Pesien kunto arvioitiin laskemalla mehiläisten käyttämien kennostojen määrä. Kennostot laskettiin talveutuksen alussa ja lopussa. Yhdyskuntien kuntoarvioinnissa käytettiin apuna myös digitaalikameraa.

Tulokset ja päätelmät

Konttitalveutus toimi yhdyskuntien olosuhteiden puolesta hyvin. Kylmiötekniikan käyttö sisälsi kuitenkin suuren riskin ja huolen niiltä osin, että sähkökatkosten aikana pesät saattavat kuumentaa kontin ja koko mehiläismassa on vaarassa tuhoutua. Myös oheinen kustannuslaskelma osoittaa kontin olevan melko kallis ratkaisu saavutettuun etuun nähden.

Ensimmäisenä kokeilutalven jälkeen pesät otettiin kontista ulos puhdistuslennoille 15.4-16.4.2005. Kaikkiaan kontissa talvehti 78 yhdyskuntaa joista Mykkälän oli 68 ja Juha Hoikan omistamia 10 pesää. Juhan kaikki yhdyskunnat olivat hengissä mutta Mykkälän pesistä oli menehtynyt kolme. Näiden tuhoutuminen johtui emosta tai emottomuudesta. Kaksi pesistä oli myös niin vähäväkisiä että ne yhdistettiin toisiin pesiin. Lisäksi lisääntymiskyvyttömiä kuningattaria löytyi kaksi.

Pääosa kontissa talvehtineista pesistä, eli noin 75 % arviointiin vahvoiksi ja ruokaa oli jäljellä tosi paljon verrattuna edellisiin keväisiin. Muutama yhteiskunta (noin 5 pesää) on tarvinnut ruuan lisäämistä muista kunnista.

Konttitalveutuksen aiheuttamat lisäkustannukset:

- kontin vuokra 133,93 € * 6 kk	803,58 €
- lastaus- ja purkutyö konttiin 10 h á 20 €	200 €
- sähkönkulutus 3278 kWh/6 kk (k.arvo) á 5,49 snt/kWh	179,96 €
Yhteensä:	1183,57 €

Tarjousvertailut:

- Mepulta kylmiökontti 6516,39 € (7950 € sis. alv) (3 x 2,05 x 1,65) Cool Bio Box + kuljetus n. 350 € + alv, poisto aika 3 v => 180 €/kk
- Vuokrakontti Oy:ltä kylmäkontti/varastokontti/merikontti 750 €/kk +alv (25 €/pv) + kuljetus meno-paluu 725 € +alv
- Markku Mykkälän rakentaman kontin hinta on 2600 € kontin hinta + sähkötyöt 200 € + 1200 € + => kontin hinta n. 5000 € / poisto aika 3 vuotta, josta kuukauden kustannus on n. 138 €